

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara, Colțivăroș, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 230 Lei, félévre 300 Lei és egész évre 500 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1928 / SZERDA / NOVEMBER 28

ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI

TIMIȘOARA, IV. EVF. / 277. SZÁM

Szenzációs vallomás

melyben a Magyar Néppárt bejelenti, hogy nem vesz részt a választásokon, amivel a romániai magyarság politikai egységének már misem áll utjában

Temesvár, nov. 27.

Teljes erővel megindult a választási propaganda az egész országban és így vasárnap, a Bánság számos helyén is tartottak gyűléseket a különböző pártok. Kiemelkedő volt ezek közül a Magyar Párt megyei választmányának ülése, amelyen egyhangú lelkesedéssel összeállították a végleges jelölőlistát. Különösen a szocialisták fejtették ki élénk tevékenységet és gyűlésüket egy helyen fel is oszlatták. Jelentőségteljes esemény volt Bocu Szevér bánsági miniszter temesvári látogatása. Ez alkalommal a kisebbségi és elsősorban a magyar kérdés megoldásáról igen megértően nyilatkozott. Kívánjuk, hogy az ígéretek a gyakorlatban is megvalósuljanak.

A Magyar Párt temesvári ülése

A Magyar Párt temesvári tagozatának központi intézőbizottsága vasárnap délelőtt tíz órakor a gyárvárosi Mednyánszky-féle teremben ülést tartott. Az ülésen megjelent az intézőbizottság valamennyi tagja és még a legmesszebben fekvő vidéki tagozatok is képviselve voltak. Az ülést Nemes József nyugalmazott miniszteri tanácsos, a gyárvárosi tagozat díszelnöke nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket és felkérte Ambrózy Andor bárót az ülésen való elnöklésre és a párt kolozsvári országos központi intézőbizottsági ülésének ismertetésére. Ambrózy Andor báró átvette az elnöklést.

Tagadhatatlan, — mondotta — hogy az ország a liberális kormány lemondását örömmel fogadta és megkönnyebbülten lélezett föl, amikor a Maniu-kormány jött.

Azután kifejtette az okokat, amelyek miatt a Magyar Párt a kormánnyal nem kötötte meg a paktumot, ez azon-

ban nem jelent semmi hátrányt, mert paktum nélkül is el tudja érni a párt azt a mandátumszámot, amelyet esetleg paktum alapján kapott volna. A magyarság önállóan vesz részt a választáson és minden magyarnak kötelessége, hogy a magyar listára szavazzon.

Páll György dr. főtitkár felolvasta a Magyar Párt temesvári tagozatának listáját, amelyet az intézőbizottság egyhangúlag elfogadott. Ungár Adolf dr. alelnök rámutatott arra, amely szerint az a körülmény, hogy a magyarság önálló listával vesz részt a választáson, csak előnyére van, mert biztosítja függetlenségét és eszelekvési szabadságát. Nem elég azonban csak az elveket hangoztatni, hanem a

zászló becsületéért sikra is kell szállni olyképpen, hogy minden egyes magyar leszavaz a választáson a magyar listára.

Nem szabad elfeledni, hogy a nálunk leadott szavazatok is hozzájárulnak az országosan szükséges szavazati számarány eléréséhez.

Utána ismét Páll György szólalt föl és ismertette a választási törvényt és a választásnál való eljárást. Németh Kálmán hangsúlyozta, hogy ez a szavazás bizonyos mértékben statisztika is lesz. Ki fog derülni, hogy sokkal több a magyarság Erdélyben és a Bánságban, mint azt eddig hivatalos helyen hangoztatták. Ambrózy Andor báró azután az ülést befejeztetnek nyilvánította.

A bánsági magyar jelöltek

Egyik temesvári lap pénteken és szombaton megjelent számaiban olyan, Kolozsvárról keltezett tudósítások jelentek meg, amelyek

teljesen téves színben tüntetik fel a Magyar Párt temesvári tagozatának a parlamentari jelöltekkel kapcsolatban hozott határozatait.

A különböző téves verziókkal szemben, — mint azt már megírtuk — a való helyzet az, hogy a temesvári tagozat pártvezetősége a múlt héten, amidőn még az általános politikai helyzet nem tisztázódott, foglalkozott a különböző eshetőségekre való tekintettel a jelölések megejtésével. Arra az esetre, ha választási kartell jött volna létre, amelynek révén az ugynevezett biztos mandátum járt volna a temesvári tagozatnak, a pártvezetőség egyhangúlag Jakabffy Elemér dr. országos alelnököt hozta javaslatba e mandátumra, amennyiben pedig ő azt nem vállalta volna abban az esetben Veterány Viktor dr. ügyvezető

elnököt. Azon esetre, ha kisebbségi blokk jött volna létre, úgy a tagozat jelöltjei a képviselőválasztásoknál Veterány Viktor dr. Németh Kálmán és Gyulay János dr. jelöltek volna, a szenátusi jelöltlistán pedig Veterány Viktor dr. Az önálló lista esetére a tagozat a pártvezetőség tagjainak jelölését ajánlotta az országos pártvezetőségnek. Ambrózy Andor elnökkel Veterány Viktor ügyvezető elnökkel, Németh Kálmán és Ungár Adolf alelnökökkel az élén, akik után a többi pártvezetőségi tagok következtek a listán. Utóbbi eset következtében, a központi pártvezetőség a temesvári tagozat ajánlását el is fogadta. Ennek alapján

a központi intéző bizottság vasárnap délelőtt véglegesen a következő jelöltlistát fogadta el: Ambrózy Andor báró, Veterány Viktor dr., Németh Kálmán, Ungár Adolf dr., Kabos Árpád, Kakuk János dr., Gitta Béla, Gyulay János dr., Szappanos Gyula és Gyertyánfy Miklós.

Ezzel megdőlnék azok a kombinációk is, mintha bizonyos lemondások történtek volna, mert a vasárnapi jelölésekkel minden korábbi találgatásnak elejét vette a párt.

Tiszteleg a Magyar Párt

Ambrózy Andor báró a Magyar Párt bánsági tagozatának elnöke, tegnap Veterány Viktor dr. ügyvezető elnök és Németh Kálmán kíséretében megjelent a prefektúrán, ahol tisztelegte Bocu Szevér bánsági miniszter előtt. Ambrózy Andor báró üdvözölte a minisztert, és kijelentette, hogy alkotmányos és felvirágoztatást célzó munkájában a bánsági magyarokban őszinte és lojális támogatókra talál. Bocu miniszter hangoztatta, hogy ez a nem várt tisztelegés igen lekötelezte. A rend, becsületesség, tisztesség és törvényesség jegyében kezdi meg működését és a bánsági miniszterium, amelyet most fog megszervezni, minden faji és vallási különbség nélkül a Bánságban élő összpolgárság érdekeit fogja szem előtt tartani. Azok a panaszok, amelyek eddig annyira elposványosították a közeletet, el fognak tűnni.

Bocu miniszter előtt különben tegnap még számos küldöttség tisztelegte. A miniszter meghallgatta a küldöttségeket, a kérvényeket átvette és azokat gyors elintézés végett magával viszi Bukarestbe.

Feloszlatott gyűlés

A városi és falusi dolgozók blokkja vasárnap délelőtt tíz órakor a Gyárudvarban a választással kapcsolatosan politikai gyűlést tartott, amelyen sokan vettek részt. A vezérszónok Müller Kálmán volt, aki ismertette a politikai helyzetet. Délután a blokk Ujkisodán tartott gyűlést. Ismét Müller Kálmán beszélt. Vázolta a politikai állapotokat és azt mondotta, hogy a

T. Rátz Péter

képkiállítása a Cioban-palotában

liberálisok garázdálkodását csakis a nemzeti parasztpárt erélytelensége tette lehetővé. Chirilovica Pál főszolgabíró Müller Kálmán kifejezései miatt a gyűlést feloszlatta. Az emberek erre rendben elvonultak és a kivezérelt tizenkét csendőr közbelépésére nem volt szükség. A városi és falusi dolgozók blokkja vasárnap Perjámoson is gyűlésezett.

Szenátorválasztók figyelmébe

A temesvári törvényszéken működő központi választási iroda felhívja a

temesvári városi nagytanács tagjait, hogy a december tizenhetedikén tartandó közégi szenátorválasztásra vegyék át szavazólapjukat, Ugyancsak felhívja a temesvári kereskedelmi és iparkamara, valamint a mezőgazdasági kamara szenátorválasztó tagjait, hogy a december tizenkilencedikén Bukarestben tartandó szenátorválasztásra vegyék át igazolványukat. Akik az igazolványokat nem veszik át és nem szavaznak le, tízezer lei pénzbüntetést kötelesek fizetni. Az igazolványok Stefan Kornél irodáigazgatónál vehetők át.

Bocu miniszter megígérte a kisebbségi sérelmek orvoslását

Impozáns fogadtatásban részesítette Temesvár és Temestorontálmegye lakossága Bocu Szevért, a Bácsági első miniszterét. Bocu vasárnap jött Lippáról Temesvárra. A város határában Crenian Aurél rendőrprefektus fogadta a minisztert. Ezalatt a Dóm-téren felállított tribünön helyet foglaltak a temesvári notabilitások, a párhívek és szakadó eső ellenére nagy tömeg volt jelen. A megérkező minisztert lelkesen éljenezték, majd Cigareanu Liviusz dr. prefektus a megye, Simboteanu ezredes a hadsereg, Georgevici Lucian dr. polgármester pedig Temesvár városa nevében üdvözölték. Bocu miniszter megköszönte az üdvözléseket, utána pedig a vármegyházán kezdetét vette a fogadtatás. Tiucra Patrik dr. főesperes a görög keleti, Muntean György főesperes a görög katolikus, Kosztics Szlobodán a szerb, Blaskovics Ferenc nagyprépost a katolikus, Elekes Gyula lelkész a református, Bohus Károly evangélikus főesperes a luteránus, Drechsler Miksa dr. főrabbi a zsidó egyház nevében tolmácsolták üdvözlésüket. Tóth Rezső belga királyi konzul a konzuli kar, Valeovici Viktor dr. a műegyetem, Ungár Adolf dr. a temesvári ügyvédi kamara, Chiroi Demeter a közjegyzői kamara, Evutian tanfelügyelő a tanügyi hatóság, Oprea János a kereskedelmi és iparkamara, valamint az összes ipari és kereskedői érdekképviselet, Liuba Valér dr. a sziguranca, Crenian Aurél a rendőrség, Gábor Edviusz dr. az orvosszövetség, Dr. Farohescu Józsefné a temesvári nőegyletek és Velcean József tanár a bácsági népdalárdák nevében köszöntötték a Bácság első miniszterét.

Az üdvözlésekre Bocu miniszter külön-külön válaszolt és hangzott, hogy mindenkinek színtelen rendelkezésre áll, aki a mai állapotok javítására törekszik.

Végül a teremben egybegyűlt parasztszövetséghez intézett beszédet. A fogadtatást a Ferdinánd éttermében kétszáz kerítéses bankett követte, amelyen az első felköszöntőt Bocu miniszter

mondotta a királyra, a királyi családra és a régenstanácsra. Vetrány Viktor dr. a Magyar Párt, Schmitz Ferenc dr. a németek nevében köszöntötte a minisztert. Grósz Dezső Bocu a hivatásos újságíróként üdvözölt. Azonkívül még több beszéd hangzott el a banketten. Az üdvözlésekre Bocu miniszter meghatottan válaszolt. Beszéde jelentékeny részében foglalkozott a magyarsággal. Elmondta, hogy Maniu Gyula nagyon szívesen kötött volna paktumot a Magyarsággal is, azonban ez olyan politikai kérdés, amelyet két hét alatt nem lehet elintézni. Elsősorban szükséges Románia és Magyarország közötti jóbaráti viszony megteremtése. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a Magyar Párt és kormány között szívélyes ellenzéki viszony fog kialakulni.

Bocu miniszter vasárnap este fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt kijelentette, hogy a bácsági minisz-

Kifelejtődött valami a kommunikéből

A Magyar Néppárt tegnap kommunikét tett közzé, amelyben nyilvánosságra hozza azon elhatározását, hogy a választásokon nem vesz részt. A Magyar Néppárt kommunikéje szerint a nemzeti parasztpárt nem volt hajlandó az előzetes tárgyalások alapján paktumot kötni, hanem új megegyezést ajánlott fel. Ennek értelmében a helyi paktumok alapján javasolta a kormánypárt a megegyezést. A Ma-

Postások és hordárok panaszos küldöttsége

A bukaresti postavezérgazgatóság, mint megirtuk, Temestorontálmegyében minden indokolás nélkül harminchét postamestert bocsátott el állásából, többnyire olyanokat, akik legteljesebb megelégedésre töltötték be szolgálataikat. Az utcára dobott postások Körner József dr. vezetése mellett küldöttségileg keresték fel Bocu Szevér minisztert. A küldöttséghez csatlakozott Kráuter Ferenc dr. képviselőjelölt is. Körner elmondta, hogy a harminchét postással milyen igazságtalanság történt Bocu miniszter meg-

A bácsági miniszter kabineffőnöke

Bocu Szevér miniszter Imbulzanu-Ghellner Jenő drt nevezte ki a bácsági miniszterium kabineffőnökének. Imbulzanu-Ghellner Jenő dr. temesvári ügyvéd fia, Bukarestben és Párisban végezte jogi tanulmányait, kitűnően beszéli a magyar és német nyelvet és a bácsági viszonyok alapjait ismeri. Bocu miniszter szerencsésen választott, amikor ezt a rokonszenves, fiatal embert vette maga mellé munkatársnak.

teriumi tiszteőget komolyan veszi és a Bácságot érdeklő minden ügy először az ő kezén megy keresztül. Elmondta, hogy a kormány a teljes decentralizáció híve.

Ez a decentralizáció a kisebbségi kérdés megoldását is jelenti. A kisebbségi kérdést a legnagyobb szabadság biztosítása mellett lehet csak megoldani.

Ami az iskolasérelmeket illeti, ismeri a Bácságot és ezek a sérelmek a legközelebbi időn belül elintézésre nyerne. A magyar-román viszony javulását az optásügy elintézése jelentheti. A bácsági miniszterium a temesi prefektúrán hivatalt állít fel és itt kell beadni a kérvényeket, amelyeket azután Bukarestbe hozzá továbbítanak. Megígérte, hogy az eddigi anomáliáknak véget vet. Bocu végül, hangsúlyozta, hogy mint aktív újságíró, a sajtóban látja legjobb barátját és támogatóját.

c u állomásfőnök harmincnyolc vagon fát hordat velük a raktárakba, amihez nincsen joga. A miniszter megígérte, hogy Cigareanu Liviusz dr. prefektus útján utasítja az állomásfőnököt, hogy eljárásával hagyjon fel. Egyébként — mondotta a miniszter — az új kormány felülvizsgálja minden közisztviselő működését, vajjon megfelel-e azon a helyen, amelyen ma szolgálatot teljesít.

Szociáldemokrata gyűlések

A szociáldemokratapárt bácsági szervezete, amely mint megirtuk a kormánypárti listán szereplő jelöltjét, vasárnap több helyen gyűlést tartott. Ilyen gyűlés volt Gyarmatán, amelyen Temesvárról Perjanov Mihály kiküldött vett részt. Gyűlést tartottak Lugoson is, ahol Mayer József temesvári lapszerkesztő számolt be a kormánnyal lefolyt paktumtárgyalásokról. Elhatározták, hogy a kormánypárti lista érdekében propagandát készítenek elő. Nadrágon szintén gyűlést tartott a szociáldemokratapárt, amelyen ugyancsak Mayer József ismertette a politikai helyzetet. Krassó és Szörénymegye több helyén voltak még szociáldemokrata gyűlések, amelyek mindegyikén a szónokok arra buzdították a munkásokat, hogy szavazzanak a kormánypárt listájával.

Králik István utolsó utja

Temesvár, november 27.

Králik István temesi földbirtokos, a múlt héten váratlanul elhunyt Budapesten. Holttestét a Kerespesi utca melletti temető halottasházában ravatalozták fel, ahol beszélték és utána Temesvárra szállították. A magyar fővárosban a beszéltetés alkalomával magyarországi barátai, ismerősei és a bácsági repatriáltak közül többen bucsuztatták. A temetés tegnap délután ment végbe a katolikus temető Schlauch kápolnájából, ahol felravatalozták. A szertartást Káry Lajos Lajos prelátuskanonok vezette Frigyer Iván káplán segédlete mellett és a végtisztességen ott láttuk a társadalmi élet összes kimagasló egyéniségeit. Ott voltak többek között Nemes József nyugalmazott miniszteri tanácsos, Paulay Gyula a Temes-Bega társulat volt főnöke, Ambrózy Andor báró, Manassy Gyula, Vetrány Viktor dr., Rech K Géza, Aczél Gyula, Aczél Oszkár dr., Szakmáry Ferenc, Beé Ferenc, Feld Kálmán dr., Klimó Béla dr., Bugariu Korion dr., Bugariu Szevér, Krausz nyugalmazott főorvos, Sütő Béla, Lukács L., Székely L., Nicoara K. Istfan Péter dr., Vida gyógyszerész, Kimmel Gyula, Ambrus József, Ruperich László dr., Bánfalvy Zsigmond dr., Hajts nyugalmazott igazgató, Mangold Sándor, Csasznek Nándor dr., Vuchetich Endre dr. és még számszám. Az elhunyt lelkiüdvéért az engesztelő szentmise áldozatot ma, kedden, délelőtt tíz órakor mutatják be a belvárosi plébániatemplomban.

LINOLEUM
EBÉDLŐSZÖNYEG
200×300 nagyságban a legszebb perzsa mintákban lei 870.—
HAAS LIPÓT
linóleum- és szőnyegáruháza
TIMIȘOARA, Bul. Reg. Ferdinand 5.

BUCUREȘTI GRAND HOTEL
A legteljesebb kényelemmel berendezve. Szobák fürdőszobával és telefontal. Légfűtés. Lift. Fogadó-, olvasó- és fodrásztermek.
B a r. B u f f e t.
Olcsó szobák.

A valódi bécsi
„DARMOL“
a legjobb hashajtószer.
Kellemes és fájdalommentes.
Kapható az összes gyógyszerárakban.
Ügyeljen a védjegyre.

Sovány éhbérért dolgozik saját birtokán évtizedek óta sokszáz krassói román paraszt, hogy a Resica-műveket gazdagítsa

Oravica, nov. 21.

Ísméltén foglalkoztunk már a Resica-művek bányaengedélyeivel, amelyeket évtizedek előtt kapott meg ez a hatalmas vállalat. A dománi és más falvak megkárosított román lakossága mintegy tizenkét esztendő előtt indított meg erélyes eljárást arra nézve, hogy hetven esztendő alatt milliárdokkal történt károsodásáért végre kárpótlást kapjon.

Ha az oravicai bányakapitányság által kiadott iratokat és az azok alapján képező beadványokat megnézzük, könnyen rájöhethetünk, hogy

1859-től kezdődőleg csaknem minden a Resica-művek javára történt bányaadományozás jogtalan módon történt.

A bányakapitányság kiküldöttjei a legnagyobb felületességgel jártak el, mert a Resica-művek által beadott iratokat nem ellenőrizték. A Resica-műveknek Domán községben például mindössze öt-hat holdnyi községi területe van és az is szétszórtan fekszik. Erre tehát a törvény értelmében bányaadományozható. Hetven esztendő előtt ezen községek földhözragadt szegény román lakosságának fogalma sem volt arról, hogy mennyire megkárosíthatják, hiszen nem tudta, hogy számára a bányaadományozás micsoda jogokat biztosít.

A lakosság abba a szomorú helyzetbe jutott, hogy sovány éhbérért, örökös veszedelmek között a Resica-művek részére volt kénytelen kivájni azt a kőszent, amely pedig saját tulajdona volt.

Hogy a bányakapitányság milyen felületesen járt el, azt mutatja a dománi szénmezőkről 1863. január 31-én fölvetett jegyzőkönyv is, amely többek között ezeket mondja:

„az 1859-iki bányaadományozás alkalmával történt kitérésnél durva hiba követetett el.”

Erre a durva hibára a bányakapitányság akkor egy feljelentés figyelmeztette, amely azonban nem járt eredménnyel. Érdekes az újabb időből származó 1903. évi 592. számú bányaadományozási határozat. A bányaadományozás ugyanis előírja, hogy a bányaadományozás iránti kérvényről értesíteni kell az összes érdekelt birtokosokat és csak ha azok a jogosultság kiadását megengedik, akkor adható az ki. A bányakapitányság a törvény e szakaszának nem tett eleget, hanem határozatában azt mondja:

„Az adományozást kérő Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút-társaság — a mai Resica-művek — a saját földtulajdonára kérvén az adományozást, az adományozás ellen pedig köz- és magánjogi akadályok fenn nem forogván, az adományozás iránti határozathozatal külön eljárásától eltekintetik és egyenesen az adományozási okmányt állítatik ki.”

Ezt így látták jónak a bányakapitányság oravicai irodájában. Pedig hát kötelességük lett volna az adományozás iránti kérvényt a

község urbéreseivel tudatni és véleményüket megkérdezni.

Bizonyos, hogy azok megtették volna kifogásaikat, de nem is kérdezték őket azért, nehogy ezeket a kifogásokat megfigyék.

Igy szerezte meg a Resica-művek, a régi Staats-Eisenbahn-Gesellschaftból lett Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasút-Társaság a maga szénbányajogositványait.

Kubán Endre.

Botrányok tanintézeté

volt a Rösler-féle iskola, amelynek egyetlen tanára sem tett esküt

Budapest, november 23.

A Rösler-féle tanintézetben véghezvitt bizonyítványhamisításról a vizsgálat egyre megdöbbentőbb adatokat derít ki. Rösler Edvin a fogságban teljesen megtört és sorsába belelőrdöve mindenről készségesen ad fölvilágosítást. Megállapították, hogy az intézet egyetlen tanára sem tett esküt, tehát ezek a tanárok nem is tekinthetők közhivatalnokoknak. Kiderült az is, hogy a múlt tanévben egyetlen főigazgató sem látogatta meg a Rösler-féle felsőbb kereskedelmi iskolát.

tehát az minden ellenőrzés nélkül működött és így szabadon gyártotta a hamis bizonyítványokat.

Hir szerint Pakots József képviselő ebben az ügyben szerdán interpellációt fog intézni a kultuszminiszterhez. Beavatottak szerint nem négyszáz, ha-

nem legalább is ezerkétszáz hamis érettségi bizonyítvány van forgalomban, amely mind ebből az intézetből került ki. Kläbelsberg Kunó kultuszminiszter, aki — miként megírtuk — az intézet működését felfüggesztette, szigorúan el van határozva arra, hogy az intézet működését egyszersmindenkorra betiltja. Az intézetbe beiratkozott diákok szülői értekezletet tartottak.

Kétségbe vannak esve, hogy mi lesz gyermekeik tanulmányainak folytatásával és mi lesz a már befizetett tandíjakkal.

A szülők holnap memorandumot visznek a kultuszminiszterhez, akiket arra kérnek, hogy új vezetés alatt engedélyezze a tanítás folytatását. Maguk a tanárok is kétségbe vannak esve, mert az a veszély fenyegeti őket, hogy elveszítik kenyerüket.

A vád koronatanuja megjelenik ma a temesvári bíróság előtt a Bejan-Miclos ügyben

Temesvár, november 27.

Két év előtt tudvalevőleg vizsgálatot indítottak Bejan Kornél, Temesmegye szubprefektusa és Miclos György volt megyei főszámvevő ellen. A vizsgálatból kifolyólag mindkét főtisztviselőt állásától felfüggesztették. Az volt ellenük a vád, hogy különböző üzletekkel a megyét félmillió leinél nagyobb összeggel megkárosították. A temesvári ügyészség vádat emelt mindkettőjük ellen, és

a temesvári törvényszék már ismételtén tárgyalta ezt az ügyet, amely a vádlottak állítása szerint személyi bosszu műve.

A törvényszék eddig három tárgyalást tartott, amelynek során elrendelte a szakértői vizsgálatot és a megyei könyvelés ellenőrzését. A szakértők elkészültek munkájukkal és november hatodikán kellett volna tárgyalni az ügyet. Akkor azonban nem jelent meg Butoiu vezérfelügyelő, aki annak idején a vizsgálatot lefolytatta. A törvényszék erre tegnapra halasztotta az ügy folytatolagos tárgyalását. Popescu Konstantin tanácselnök elnökölt, Gaabriél Viktor dr. volt a szavazóbíró. A vádat Popescu Marin ügyész képviseli, míg a védelmet Bardossy Ágoston dr., Mateiu Simon és ifj. Cosma Aurél dr. látják el. A tanúk legnagyobb része megjelent, de ismét hiányzott Butoiu közigazgatási vezérfelügyelő. Az

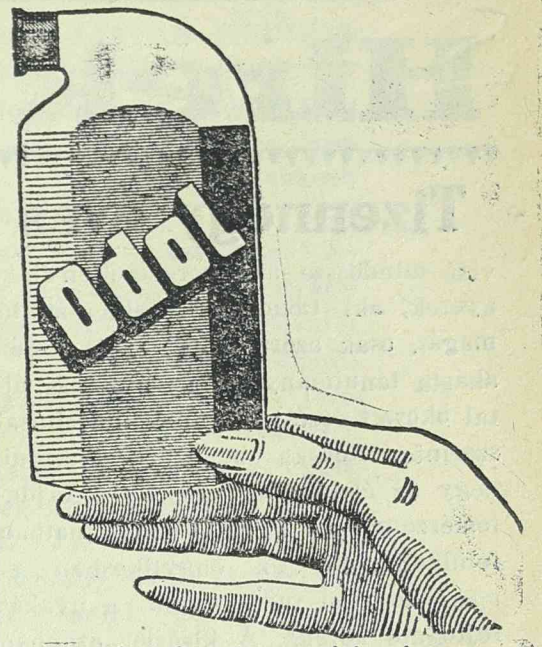
ügyész erre a tárgyalás elhalasztását kérte. A védők tiltakoztak az elhalasztás ellen és utaltak arra, hogy a Butoiu által lefolytatott vizsgálat jegyzőkönyve az iratoknál van és az felolvasható. A bíróság a tárgyalás megtartása mellett döntött. Időközben távirat érkezett az elnök címére, melyet Butoiu közigazgatási vezérfelügyelő küldött Bukarestből és bejelentette, hogy ma, kedden megérkezik Temesvárra és a bíróság rendelkezésére áll.

Popescu Konstantin tanácselnök erre elrendelte a vádlottak újolagos kihallgatását.

Először Bejan Kornélt hallgatták ki, aki pontról pontra cáfolta a vádat és hivatkozott arra, hogy egy bani eltűnése sem terheli a lelkiismeretét.

Utána Miclos György volt főszámvevőt, majd a bünrészességgel vádolt Popescu Irént hallgatta ki a bíróság. Mindketten tiltakoztak a vád ellen. Déli félkét óra volt, amikor a vádlottak kihallgatása véget ért és az elnök a tárgyalás folytatását délután négy órára halasztotta el.

A délutáni tárgyalás megnyitása után az elnök megállapította, hogy a tanúk és szakértők nagyrésze nem jelent meg és ezért a tárgyalást folytatását ma délelőtre halasztotta el. Ekkor sor kerül Butoiu közigazgatási vezérfelügyelő kihallgatására, aki tudvalevőleg a vád koronatanuja.

Az Odol a világ legkoncentráltabb szájjize. Néhány csepp elégséges! Tehát az Odol használata lakarekosság! Tehát az Odol olcsó!

Ünnepet ült a temesvári zsidóság

Temesvár, november 27.

Willensky Jehuda dr., a Palesztina építőbizottság kiküldöttjét, Temesvár zsidósága lelkes fogadtatásban részesítette. A kiváló zsidó vezér, aki Oroszországból 1903-ban menekült, mert a zsidóság védelmére kelt és akkor Szibériába akarták deportálni, azóta is leglelkesebb harcosa a cionista gondolatnak. Eddig két előadást tartott Temesvárott a cionizmusról. Willensky Jehuda dr. munkatársunkkal folytatott beszélgetése során érdekes kijelentéseket tett mostani utjáról, valamint a palesztinai állapotokra vonatkozólag. Elmondotta, hogy amíg az Ókíráság zsidósága hat éven át kilenevenhatezer fonttal járult hozzá a Palesztina-akcióhoz, addig Erdélyben és a Bánságban az eredmény hat-ezer font volt csupán. Tudja, hogy zsidó öntudat szunnyad itt is és ezt az öntudatot akarja tespedéséből felrázni. A Palesztina-építőalap az a forrás, amelynek révén a kolonizáció és az építőmunka Palesztinában történik. Hiszi, hogy sikerül Temesvár zsidóságát is meggyőznie az akció fontos voltáról és hatványozott mértékben fog megnyilatkozni az áldozatkészség. Szóba került ezután az a kérdés, hogy a cionista eszme mintha válságban volna. Látszólagos ez a krízis — mondotta az ősz tudós —, mert nem szabad elfelejteni, hogy az egykori kis cionistaszociális csoportból ma már komoly állampolitikai tényező vált. Új államot építünk gazdasági és politikai alapon. Természetes, hogy az eszme a gyakorlati megvalósulás révén veszít régi fényéből. Amit azonban az eszme szenvedett, azt a gyakorlat helyrehozza.

Ami a palesztinai válságot illeti, az csak volt és átmeneti volt. Palesztinának ma már nincsen munkanélkülije. De érthető egy pillanatnyi krízis olyan államban, amelynek zsidó összlakossága százhuszezer ember és csupán egy év alatt negyvenezer ember vándorolt be. Ezeket a nehézségeket sikerült leküzdeni, visszavándorolt nyolcezer ember, de a harminckétezer lelkes és odaadó munkása maradt a most épülő államnak. Két hétig maradtak Temesvárott — fejezte be szavait Willensky dr. — és kitűnő munkatár-aimmal, köztük a kiváló Weissburg Hajim doktossal, felvilágosítjuk a temesvári zsidóságot.

Hírek

Tizenéves

volt mindössze az a szerencsés diákgyerek, aki Londonban felakasztotta magát, csak azért, mert saját testén akarta tanulmányozni az akasztás által okozott érzést. A lapok tudósításai szerint a fiúcska be akarta igazolni, hogy az életosztón erősebb a fájdalomérzékelés és az utolsó pillanatban felülkerekedik az öngyilkosban is úgy, hogy el tudja vágni a nyakát fejtofogató kötelet. A kísérlet azonban nem sikerült és a kis diák meghalt.

A lapok olvasása után bizonyára lesznek naiv lelkek, akik ezt a szerencsétlen gyermeket hajlandók a tudomány vértanúi közé sorozni, mert hiszen fiatal életét egy tudományos tétel beigazolására áldozta fel. Az így elpusztult zseni élet mindenképpen megsiratható és tényleg a tudomány vértanúja lenne, ha a körülmények nem mutatnának arra, hogy a szegény embercsemete nem annyira a tudomány, mint inkább az emberi ostobaság áldozata.

Ez úgy derült ki, hogy zsebében egy rémregény füzetét találták és pajtásai elmondták, hogy állandó olvasmányát a különböző ponyvaregények képezték. Fejezeteken át tárgyainak fantasztikus betöréseket, rablásokat, melyek közé — amikor a füzetes olvasóközönség érdeklődése érezhetően csökkent — egy-egy vad realizmusmal leirt kéjgyilkosságot kevernek. Képeket is közölnek a vérbefagyott hulláról, minuciózus leírását adják az áldozat utolsó pillanatainak csak azért, hogy a néhány baniért nálunk jobban megborzongassák az olvasót. Nemcsak Angliában, nálunk is bőven akadnak kiadók, akik visszaélnek a hatóságok türelmével.

Arra nem gondolnak, hogy ezek a szennyes és szadista leírások, amelyek a természetnél is hibében tükröztetik vissza a kivégzett halálhörgését, az áldozat kínlását, kiskorúak, szellemileg érletlen gyerkőcök kezébe is kerülhetnek és megmételtyezik azoknak egyész lelki világát, csinálnak belőlük kalandort, betörőt, gyilkost, vagy — ami még rosszabb — a londoni fiúcskához hasonló »kísérletezőt«. A megfertőzött gyermeklelkek érdekében kell óvást emélnie minden éperzékű embernek az ilyen garázdálkodások ellen.

— **Pacha püspök felgyógyult.** Megírtuk, hogy Pacha Ágost püspök a Kakuk-szanatóriumban vakbélműtéten ment keresztül. A püspök állapota örvendetesen javult és már annyira van, hogy a mai nap folyamán elhagyja a szanatóriumot.

— **Doktoravatás.** Lugosról jelentik: Sulyok Álmost, a lugosi társaság ismert tagját, a debreceni egyetemen politikai doktorrá avatták. Sulyok Álmos dr. öccse Sulyok István dr. ismert erdélyi újságíró.

— **Új pénzügyigazgató Lugoson.** A pénzügyminiszter Pop Tódor lugosi pénzügyigazgatót hasonló minőségben Dicsőszentmártonba helyezte. Utóda Tabacariu Vazul dr. lesz.

— **Dul a béke a liberálisok között.** Bukarestből jelentik: Istrate Micescut, a kamara volt elnökét a liberális pártból kizárták. Istrate Micescu ugyanis disszidens liberális listán vállalt jelölést.

AGGASZTÓ AZ ANGOL KIRÁLY ALLAPOTA. Londonból jelentik: A nehéz beteg György angol király állapota súlyosbodott. Reggel a király eszméletét veszítette, melyet csak egy óra múlva nyert vissza. A tüdőgyulladás akut stádiumba lépett. A király maga utasította környezetét, hogy a kiadandó orvosi jelentés ne legyen nyugtalanító.

— **A stabilizációs munka.** Bukarestből jelentik: A francia bank helyettes kormányzója, aki tudvalevőleg Bukarestben tartózkodik. Manin miniszterelnökkel és Popovici Mihály pénzügyminiszterrel hosszas tárgyalásokat folytatott. Ezen tárgyalások eredményeképpen ma már befejezettek tekinthető a stabilizációs munkát. A francia bank helyettes kormányzója tanácskozott Chiriacescuval, a Nemzeti Bank igazgatójával is, majd szerdán visszatér Párisba.

Királyok királya

— **Német hadvezér halála.** Berlinből jelentik: Scheer tengernagy, a skagerraki ütközet német főhőse hatvanöt esztendőskorában szívizélhűtés következtében meghalt.

— **Reformálják a sakkjátékot.** Londonból jelentik: Capablanca, a világhírű sakkmeister, a sakkjáték reformját tervezi. A sakkjátszék kockára akarja osztani és a mostani figurák számát négyvel kívánja szaporítani. Két figura részére a bástya és a futó lépéseit kombinálja, a másik kettő pedig a ló és a futó lépéseit egyesítené.

* **Koresolyák és rodlik,** gyermekjátékok edények és karácsonyi tárgyak nagy választékban mélyen leszállított áron kaphatók: Scherter Ottó vaskereskedése Temesvár. Belváros.

— **Gyengélkedő államférfiak.** Berlinből jelentik: Hírlik, hogy Chamberlain és Stresemann gyengélkedésére való tekintettel a népszövetségi tanács ülését nem Genfben, hanem a Rivierán fogják megtartani.

— **Vallásos estély az evangélikus templomban.** A temesvári evangélikus templomban december hó 2-án, vasárnap este hat órakor műsoros adventi vallásos estély lesz. Beléptidj ninesen.

* **Ki nem ismeri Kocsényai konyháját és borát? Aki nem ismeri, az jöjjön el és kóstolja meg a volt Máthé vendéglőben. Naponta friss temesvári sörösapolás.**

— **Tolvaj borbélyinas.** Lessner János tizenhat esztendőskorú nyolc nap előtti borbélyinasnak állott be Kalmár János Kossuth Lajos-utca 31. szám alatt levő mesterhez. Nyolc napi borbélyoskodás után azonban Rausch János segéd felültőjét, amelyben annak minden irata és kétezer lelté kitévő heti keresete volt, ellopta és megszökött. A rendőrség keresi most a tolvaj borbélyinast.

— **Eljegyzés.** Pollák Ernő és Szöllőssy Kató (Temesvár) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Kifosztottak egy ékszerüzletet.** Bukarestből jelentik: Vakmerő betörés történt a főváros egyik igen forgalmas helyén. A Strada Carolou levő Weissmann-féle ékszerüzletbe a déli órákban betörték, a pénzeszekrényt felfeszítették és mintegy két millió lei értékű ékszert raboltak el. Az üzlet körül egy gyanús külsejű olaszt láttak, aki menekülni próbált, de elfogták. Az olasz tagadta, hogy része volt a betörésben. A rendőrségnek az volt a benyomása, hogy a vakmerő betörést egy ember egyedül nem követhette el és ezért széleskörű nyomozást vezetett be. A feltevés helyesnek bizonyult, mert tegnap reggel Kurfison elfogtak egy másik olasz embert, aki hosszas vallomás után beismerte, hogy részese volt a betörésnek.

— **Nines hely a nyolcvan éves örült részére.** Rékásról jelentik: Sztareseviés György nyolcvan éves nap számas hirtelen megöregült és dühöngeni kezdett. A szerencsétlen embert bezárták a község háza fogdájába és telefonon érdeklődtek Lugoson és Zombolyán, hogy az ottani tébolydákban van-e hely. Mindkét helyről tagadó választ kaptak és a szerencsétlen Sztareseviés még most is ott van a községi fogdában.

— **A második nagy Palesztina-előadás.** Hirt adunk lapunkban az első nagyszabású meeting lefolyásáról, mely a gyárvárosi templomban volt. Kedden este 8 órakor a józsefvárosi ortodox hitközség új tornatermében lesz a második nagy meeting, melyen beszélni fognak: Rachel Klompus dr., Abeles Ottó dr. és Zwi Lewanon. Szabad bemenet.

— **Adomány.** A szegény nyomorgó magyar nyugdíjas családja javára B. J. szerkesztőségünkben kétszáz lelt Timárné pedig ötven lelt adományozott. Amikor a nemeslelkű adományt köszönettel nyugtázzuk, egyben közöljük, hogy további támogatást szívesen továbbítunk.

Királyok királya

— **Kézrekerült betörő banda.** Nagybeeskerekéről jelentik: Nagybeeskereken és környékén egy idő óta veszedelmes banda garázdálkodott, amely betöréseket követett el. A rendőrségnek sikerült most a betörőket Savin Radivoj, Mijatun Voja, Koesics Omér, Serbán Pál és Lauer István személyében elfogni. Eddig harmincegy betörést és lopást valloztak be. Elmondották, az volt a szándékuk, hogy Romániába szöknek, el is jutottak a határig, de a határőrök szemmel tartották őket és így kénytelenek voltak visszatérni Nagybeeskerekre, ahol kézrekerültek.

* **Jó butor** olcsón részletfizetésre is a Butorszövetkezetnél, Skudierpark.

Társ

kerestetik

Romániában, nagy városban lévő jól bevezetett élelmiszerüzemhez. Szükséges tőke 800.000 Lei. Ajánlatokat „Gond nélkül” e lap kiadóhivatalába kérek. (3590)

Temesváriak találkozóhelye

BUDAPEST legelsőrendű, modern családi szállója az

ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA

IV, Podmaniczky-u. 8. sz.

Mérsékelt árak, modern berendezés, központi fűtés, melegvízellátás, lift.

A Nyugati pályaudvar mellett. Elsőrendű konyha.

PODRÁCKY FERENC

bőrbutor-kárpitos

TEMESVÁR

Gyárváros, Iskola-utca 10

Elvállal összes szakmába vágó munkákat függönykészítést és felszerelést.

P. F. 3379

Sárcipőket és hócipőket

versenyen kívül javít csakis Temesvárott a 12367 sz. a. szabadalom szerint elpusztíthatatlan, legolcsóbb és legszebb kivitelben a

PITTROFIN MŰVEK

Munyadi-ut 6. sz. a. a Mária-szobor közelében.

Télen a legjobb régi és új cipőkre az elpusztíthatatlan, vízálló Pittrofin gummitalp. (3513)

Rádiókészülékek

Tungram	3 lámpás lei	6.500
Tungram	4 " "	12.500
Telefunken	3 " "	3.600
Telefunken	4 " "	9.500
Neutrobyn	5 " "	10.800

J. Barbier cégnél

Jimbolia

3480

Rádióengedélyeket is szerzek a t. vevőimnek.

Halló! Halló! Itt TUNGSRAM Rádió!

Háromcsöves TUNGSRAM-WESTERN 0111 készülékében használjon

R 406 G 407 G 414

Tungram BARIUM rekordcsöveket

Készülékének teljesítménye a kétszeresére fokozódik!

Minden jobb szaküzletben kapható. 3221

ANDBERG KAPITÁNY HALÁLA
AK HIRE. Newyorkból jelentik: Ohio állambeli Massilon közelében repülőgép egy teljesen összetört repülőgéppel találkozott. A roncsok között ott a pilóta véres holtteste is. Az eset kapcsolatosan az a hír terjedt el, hogy a szerencsétlenül járt pilóta Andberg kapitány, az ismert repülő. Ezt a hírt azonban érdeklődők megcáfolták.

Tiltott múltét áldozata. Megírjuk, hogy Tefnik Borbála kisbeeskereki akút súlyosan megbetegedve hozta a temesvári Fehér Kereszt-kórházba, meghalt. Wachsmann Al. dr. törvényszéki orvos fölbontotta a holttestet és megállapította, hogy Tefnik Borbálán hónapok előtt tiltott múltét hajtottak végre, amely vérmérést és azután halált okozott. Az orvosok áttették az ügyészséghez, mely folytatja a nyomozást.

Királyok királya

Mesedélután. A Magyar Négyvető Társaság november 30-án délután három órakor a belvárosi moziban nagyszabású mesedélutánt rendez. Minden gyermek ott legyen!

Alkulesal dolgozó betörő. Erőszakos József Fröbl-utca 25. szám alatti üvegkereskedő délben félegyestől bezárta üzletét és hazament ebélni. Mikor ebéd után visszatért és üzletajtót ki akarta nyitni, megdöbbenve állapította meg, hogy az ajtó zárva van. Aggodalommal ment be az üzletbe és hamarosan rájött, hogy a kollégében álkulosos betörő járt az üzletben, fölfeszítette a kézi pénztárat annak tartalmát, amely körülbelül ezer lei volt, elvitte.

Ha szép akar lenni,

használjon **KULKA**-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag **KULKA** Emil városi gyógyszeráránál, a „Fekete Sas-hoz”, I. Szentgyörgy-tér.

Karácsonyi JÁTÉKÁRUK
 óriási választékban. Engros és detail. Sternfeld A. utóda
SCHWARTZ GYULA
 I., Mercy-utca 2.

Feltűnő olcsón
 a különlegességi ruhaárúházból vásárol
Fuchs Sándor
 Józsefváros, Scudier-tér 6
 Fekete télikabát . . . 150 lei
 allérral 150 lei
 Bőr kabát szőrme-
 béléssel . . . 2000—3000 lei
 Bundakabát . . . 1600—2400 lei
 Átmeneti kabát . . . 1475—2000 lei
 Rövid kabát . . . 650 lei
 Frególi . . . 1650 lei
 Sportruhák, gyermekruhák bősé-
 ges választékban. Szövetterak.
 Saját szabóműhely,

Rettenetes erejű orkán pusztítása. Münchenből érkező jelentések szerint Németország déli részein vasárnap óta erős orkán dühög. Tegnap reggel óta München utcáin a járás életveszélyes. Egyre-másra zuhannak le a háztetők, a kémények és az ablakok. Több német fürdőhelyet, ugymint Wenenstadttól, Westerlandtól és Syltet a vihar valósággal elsöpörte a föld színéről.

Két életunt öreg ember öngyilkossága. Budapestről jelentik: Két öreg ember öngyilkossággal fejezte be életét. Piszker Lipót hetvennyolc éves kereskedő évek előtt tönkrement és azóta leánya tartotta. Az önzértes embernek azonban rosszul esett még saját gyermekétől is segítséget elfogadni és azért egy óvatlan pillanatban fölakasztotta magát. A másik agg öngyilkos Fülöp Endre hetven esztendőes szobrászmeister. Az utóbbi években rosszul keresett és azért pin-celakásba szorult, ahol az egészsége tönkrement. Megmaradt csekély vagyongát aztán a gyógykezelés emész-tette föl. Vasárnap a feleségét patiká-ba küldte esillapítószerkéért, négy gyermekét pedig a templomba menesz-tette. Mire a család hazatért, Fülöp Endrét nadrágszíjára fölakasztva hol-tan találták.

Orvosj körökből. Dr. Salamon Sarolta szemorvos, működését Gyár-város, Strada 3 August (volt Andrassy-ut) 24. sz. alatt megkezdte. Rendel dé-lelőtt 10—12, délután 3—5.

Drága szórakozás. Bachans József mehalai lakos családjával együtt elment a vendéglőbe szórakoz-ni és estig tartózkodtak ott. Mikor azonban hazajöttek, kellemetlen meglepetésben volt részük. Távollétükben ismeretlen tettesek jártak a lakásban, ahonnan elvittek egy esomó ruhát, ék-szert és készpénzt. A kár harmincezer lei. A rendőrség a tettesek kézrekerítésére megindította a nyomozást.

A brutális férj megverte feleségét és anyósát. Óbecséről jelentik: Nagy János gazda régóta rossz vi-szonyban élt az anyósával, Skerlece Józsefnéval, akinek a házában lakott. Nagy gyakran részegen jött haza és olyankor elverte a feleségét és az anyósát. Szombaton kétszer verte meg a két asszonyt és aztán a kores-mába ment. Éjfélkor jött haza, de az asszonyok nem merték a részeg em-beret beengedni. Nagy János erre be-verte az ablakot és azon keresztül akart a lakásba mászni. Skerlece ak-kor hirtelen kiszaladt a kamrába, on-nan egy fazekat hozott maróhuggal és azt vejének szeméi közé öntötte. Nagy Jánost súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, anyósát, aki arra hivat-kozik, hogy önvédelemből eselekedett, letartóztatták.

Ha Temesvárra jön, kérje minde-nőt az ingyenes tájékoztatót (Con-ducatorul prin Timisoara).

Felakasztotta magát a zászló-rudra. Cotian Károly munkás a Strada Cantacuzino 2. számú ház zászlórudjára öngyilkossági szándék-ból fölakasztotta magát. Tettét ész-revette T a r n e a Vazul rendőr és levágta, mielőtt a halál bekövetke-zett volna. Cotiant a lakásán ápol-ják.

Sógorok harca. Resicáról jelen-tik: Grulich Rezső hivatalnok el-vált a feleségétől, aki gyermekével elhagyta férje házat és szülőihez költözött. Grulich időnkint meglátogatta a gyermekét, ez ellen azonban sógorá-nak, Meigardt Nándornak kifogá-sa volt és kifiltotta Grulichot a ház-ból. Grulich ennek ellenére tegnap megint elment gyermekéhez, ami Meigardtot annyira feldühítette, hogy fölragadott egy darab fát és azzal verte sógorát. Grulich Rezső, aki a fe-jén véres sebeket szenvedett és azon-felül hallását is elvesztette, följelen-tést tett Meigardt Nándor ellen a rendőrségen.

Ügyvédi körökből. Cigareanu Liviusz dr. prefektus ügyvédi irodáját, arra az időre, amíg a prefektusi kine-vezése folytán beállott összeférhetelenség tart. Körner József dr. ügy-véd, az ügyvédi kamara és a nemzeti párt titkára vette át.

Nagy tűz egy petroliumgyárban. Ploestiből jelentik: Az Unirea-petr-oliumgyárban tűz pusztított, amelynek nagymennyiségű nyersanyag esett ál-dozatul. A kár negyven millió lei.

Lopás a kávéházban. Salzer Ábrahám Bega-jobbsor 20. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Lloyd-kávéházban ismeretlen tettes ellopta a télikabátját.

A Déli Hírlap Budapestben ál-landóan olvasható a Park-szálloda kávé-házában, VIII. Baross-tér 10.

Novellákat és télikabátot lopott. Brandstetter Károly husz esztendőes fiatalember évek előtt kima-radt az iskolából és eleinte író, majd színész akart lenni. A hetilapokat ostromolta novelláival, egyik-másik meg is jelent, de mikor kiderült, hogy azokat Brandstetter plagizálta, vége szakadt az írói karriernek. Azután felcsapott színésznek és egy vándor-truppnak volt a köristája. Másfél hó-nap előtt a társulat vidékre ment. Facseten Brandstetter fájni kezdett és télikabátot szerzett magának. Ugy esimálta ezt, mint a novellákkal. A máséhoz nyúlt. Elvitte a karmester kabátját, az igazgatótól előleget kért és Temesvárra jött. Másnap márment a feljelentés és értesítés Temesvárra. A rendőrség hamarosan megtalálta a megtevédt fiatalembert, aki a kabát-lopást beismerte. Átadták az ügyés-zségnek.

Minden eddigi szennazót feljmul a Royal-kávéház november havi műso-ra. A legkötünőbb attrakciók bel- és külföldről. Mind egytől-egyig sláger! Ambrozo-csoport öt személy és két dresszírozott majom (melais akroba-tika) és tánc, Ruth Johnson, a buka-resti „Chat noir” primaballerinája. John és Pola, a budapesti „Moulin Rouge” közkedvelt akrobatikus tánc-duettje, itt még nem látott új tánc-kréciókkal. Lory Lorianka, a bécsi „Tabarin” groteszk táncművésznője. Rya Rosl, kiváló primaballerina és Rya Förster, a temesvári közönség kedvence, prulongálva. Duett, Marcel-lines kiváló női táncduett. Műsor kez-dete pont fél 11 órakor. Teljesen kü-lönálló műsor a bárban, estj pont 12 órai kezdettel. Asztalok előre rezervá-landók.

MÉG EGY SÜLYOSAN TERHELŐ TANU. Bécsből jelentik: Robicsék Károly bécsi fogorvos, akit Erdélyi Béla ügyében tanunak neveztek meg, nem mehetett el a tárgyalásra. Robicsék most nyilatkozott a bécsi sajtó előtt és kijelentette, hogy a boncolásnál se-gédkezett és már akkor arról győző-dött meg, hogy Erdélyi meggyilkolta a feleségét. A mai tárgyaláson kihall-gatják Forgács Anna szülőt, a bon-coló orvost, a vizsgálóbírózt, Scheidler Róbert millstatti gyógyszerészt, akik valamennyien terhelő adatok birtoká-ban vannak. Jogász körökben azt hi-szik, hogy Erdélyi Bélát életfogytig-lani fegyházra fogják jélni.

Villamoskocsi és autó karambolja. Vasárnap délután a Háromkirály-utca 12. számú ház előtt a 29. számú autó-takszi a sáros aszfalton megcsuszott és a soffőr minden erőlködése ellen-re a villamos sínekre siklott. Sze-rencséltenségre abban a pillanatban robogott az autó után egy villamos-kocsi, amely az autót fellökte a jár-dára olyan erővel, hogy az nekiment a háznak. A villamos kocsinak sike-rült megállani, az autó pedig olyan hevesen ugrott fel a járdára, hogy a soffőr, valamint három utasa, a jár-dára esett. Azonban az ijedségen ki-vül egyéb bajuk nem történt.

„OLLA” GUM. . . ?
 „Olla” a márka, a melyben sohasem csalatkozik. Olla bebi-zonyíthatólag a legmegbiz-hatóbb. Mindenütt kapható, va-lódi csak ha az „Olla” név látható.

Bösendorfer
 és más elsőrendű bécsi gyártmányu **zongorák** a legutányosabban kedvező részletfi-zetési feltételek mellett kaphatók. **TIMIȘOARA** Piata Traian 4. (3273)

Részeknél 50%-ot takarít meg ha Fenyő képregényben rendel az meg.

Legutóbbi felismerésem és elsőrendű művészi alkotásom miatt a legfőbbkétségbe nem kerül garantálom ócsor arakkal. Bármely legjobb nevű külföldi és helyi újságíróval, fotósnal a versenyt úgy hívhettem, mint árban. Része tervezést és rajzolás elvállalok

Remélje kísérel a „FENYŐ” cinkográfiai műintézetében Timisoara, Str. Alba Julia 9. Telefon 11-19-51.

VOTAT
bélyegzők
 „PERFEKT” bélyegzőgyár
 Szt. György-tér 4. sz. kaphatók.

„Elite” divatszalon, Bulev. Berthelot 31
 újból megnyit. Készít legutóbbi divat szerint kabátot 800 Lei-től feljebb, ruhákat 400 Lei-től feljebb, — estélyi ruhákat. Az uri hölgyközönség szives pártfogását tisztelettel kéri
 „Elite” divatszalon

Művészet

Scholler festőművész kiállítása azon kevesek közé tartozik, amelyek valódi művészetet tárnak a közönség elé. Komoly elmélyedés, a technikai biztonság mellett szeretet a művészet iránt, jellemzi mindenegybes alkotását. Dus természetének javát hozta Temesvárra. Gasteinban készült képei a természet üde frissességét lehelik, margitszigeti és balatoni tájai a hangulat melegségével kapnak meg. Interieurjei külön studium eredményei. Nagy és kis vásznai egyaránt a kidolgozás szeretetteljes gondosságát tükröztetik vissza. Minden műve kvalitást árul el és ha azt állapítjuk meg, hogy művésze még nem teljesen kiforrott, úgy ez is előnyére szolgál és ticséretet foglal magában. Néha még látszik és megéreződik, hogy mondanivalói számára új kifejezési formát keres, azonban ez a művészi keresés sohasem ragadja művésziellen túlzásokba. Amit mond azt mindig finom, esiszolt tónusban, fejezi ki. Tavaly rendezett tárlata óta ezen a téren is haladást állapíthatunk meg. Scholler a becsületes szándéku művészek közé tartozik, akik művészetüket nem alacsonyítják le mesteriséggé és nem kommercializálják agyon. Ma már — sajnos — ez is kezd érdem lenni. Kiállítása, mely a belvárosi volt Skoday-féle üzlethelyiségben nyert elhelyezést, pénteken zárul.

Színház

A Gyurkovics-fiúk. Ritkán volt operettnék olyan nagy sikere, mint a Gyurkovics fiúknak, amelyet mint a gyar társulat telt házak mellett hoz színre. A darab főszerepét Zöldhelyi Anna játssza. Mellette Fekete Rózi osztózik a sikerben. Kertész Gábor, aki vendégként lép fel Temesvárott, elegáns Gyurkovics-fiú. Fratta Géza és Felhő Ervin ezuttal is jelesek. Bánhidny Ilona decens alakítást nyújt a szerepében. Kelemen Lajos ezredese kabinetalakítás. Darvas Ernő, Szűcs Irén, a kiváló Csóka, és Szabókaai ugyan csak hozzájárulnak a sikerhez. A magyar nótákat Antal Berci, a Palace-kávéház cigányprimása muzsikálja a színpadon. Az igazgatóság a nagy érdeklődésre való tekintettel, kénytelen volt elhalasztani a Házibarátoknak szerdára tervezett bemutatóját és esütörtökig bezárólag minden este a Gyurkovics-fiúk kedves mulatozásától hangos a temesvári színpad.

Lengyel Menyhért új darabja. Berlinből jelentik: Lengyel Menyhértnek Tihamér című vígjátékát vasárnap mutatta be az egyik berlini színház. Minthogy azonban november 25-én, amely vasárnapra esett, Németországban a halottak emlékét szokták ünnepelni, a darabot csak úgy engedélyezték előadásra, hogy az erotikus részeket mind törölték.

Műsor:

Kedden este félkilenc órákor: Gyurkovics-fiúk.
Szerdán este félkilenc órákor: Gyurkovics-fiúk.
Csütörtökön este félkilenc órákor: Gyurkovics-fiúk.

A kultura frontján

Irodalmi és műsoros ünnepélyek

Temesvár, november 27. Kisebbségi kulturánk örvendetes megnyilatkozásai voltak azok a műsoros ünnepélyek, amelyek szombaton és vasárnap lefolytak. Szombat este a Bánsági Magyar Közművelődési Egyesület tartotta kulturális estét az iparosok székházának nagytermében. Rosenzweig Jakab, Rosenzweig Irén, Csáthy Rezső, Sztaius Dusan és Reichardt Alajos nagy sikert értek el a Csak kiméletesen című egyfelvonásos bohózat előadásával. Pompás zenei teljesítmény volt a Berger János fagott-szólója. Kessik Kamilla rabszolgatáncával gyönyörködtette a közönséget. Faragó Erna két Lavottadalt énekelt művésziesszen. Az éneket, zenét és táncot bravurosan kísérte zongorán Tolnay Béla. Az est legsikerültebb pontja volt Bernstein Tolvajának második felvonása, amelyet megrázó művészetrel játszottak Kubán Rózi és Csermák Lajos. Valamennyi szereplő sok tapsot kapott.

Az Arany János Társaság vasárnap délután a piaristák termében felolvasó ülést tartott, melynek műsorát a Gyárvárosi Dal- és Zeneegylet egy-egy kórusa nyitott meg és rekesztett be. Schubert Ferencről Jánosy Dezső pápai kamarás, a társaság elnöke, Tolstojról pedig Falus Lajos dr. az aradi Kölcseyegylet tagja mondott magasszárnyalású beszédet. Jörgné-Draskóczy Ilma legújabb verseinek néhány gyöngyszemét olvasta föl. Ligeti Ernő irodalmi előadást tartott. Leyritz né, Nagy

Aranka Schubert-dalokat énekelt, Freund Leó zongoraművész pedig eljátszotta Schubert két remekét. A közönség, amely a termet zsúfolásig töltötte meg, viharos tapsal jutalmazta az összes szereplőket.

A Magyar Párt újkisodai tagozatának műkedvelői igen sikerült előadást rendeztek jótékony célra a Papp-féle nagyteremben. A látogatott előadás a párt központját Szappanos Gyula és Kovács Béla dr. képviselték. A rónáci Haladó kör a Kovács-féle vendéglő színpadán eljátszotta Bakonyi Károly operettjét. Az obsitost. Valamennyi szereplő kitűnő volt, de a siker legnagyobb része Magyar Mariskát, Hunyadi Katót, Kereszturi Jucit, Gyöngyössy Istvánt és Mayer Józsefet illeti. A zenekart Rössmann Károly vezette. A közönség kitűnően mulatott. A józsefvárosi katolikus hitközség műkedvelői Tietze Vilmos rendezésében vasárnap délután jól sikerült műkedvelői előadást tartott. A gyárvárosi Odeon-zenekar a Mednyánszky-teremben tartott változatos műsorral estét. A közönség zsúfolásig megtöltötte a termet és lelkesen tapsolt a gondosan összeállított műsor minden egyes számának. A kitűnő hangulatot tánc fejezte be. Ujszentesen az ottani műkedvelők Varga Imre kántortanító rendezésével tartottak kulturestét, amelyen a központ részéről Gyula János dr. jelent meg. Barna Mariska, Dabiga Mariska, Montag István, Dózsai Kelemen Imre, Lovas Sándor és Bajkai Irma tündek ki különösen.

Sport

Temesvári játékosok sikere az újpesti csapatban

A zuhogó eső a vasárnapra tervezett összes mérkőzéseket elmosotta és így a futballmérkőzések elmaradtak, de nem lehetett lefutni a mezei futóversenyt sem. A nap két attrakciója a bokszer és a ping-pong mérkőzés volt. Az Unio sportegyesület rendezte az első ping-pong mérkőzést, amely csupán éjjelfután ért véget. Jobb lett volna a versenyt két napon keresztül rendezni. A versenyen szépen szerepeltek az aradiak, a Kadima és a TAC mintha visszaesést mutattak volna. A verseny részletes eredménye a következő. Női egyes: 1. Bánhidnyé (Hellas), 2. Csukainé (Hellas), 3. Molnár Anna (Makkabea), 4. lovag Zselénszkyné 10 induló. Női páros: 1. lovag Zselénszkyné—Csukainé (Hellas), 2. Bánhidnyé—Kovács K. (Hellas), 3. Molnár A.—Papos R. (Makkabea) 5 ind. Vegyes páros 1. Damóné—Weisz (Kadima), 2. Molnár A.—Schlesinger (Makkabea) 12 ind. Kezdő: 1. Taglich (Makkabea), 2. Székely (Crisana), 3. Barta és Faragó (Kadima) 28 ind. Ifjúsági: 1. Steiner (NAC), 2. Taglich (Makkabea), 3. Vogel (NAC) és Weisz (Kadima) 28 ind. II. oszt.: 1. Schlesin-

ger (Makkabea), 2. Freund (Kadima), 3. Taglich és Goldstein (Makkabea) 24 ind. Csapatverseny: 1. NAC, 2. ATE, 3. Makkabea, 4. Kadima, 5. Unio 8 ind. Törpék versenye: 1. Volkman (Unio), 2. Lakatos III (Unio), 3. Jancu (Unio) 12 ind. Férfi páros: 1. Steiner—Vogel (NAC) és Ponta—Albert (ATE) holtversenyben, 2—3 Goldstein—Schlesinger (Makkabea) és Genoud—Freund (Kadima), 14 ind. Férfi egyes: 1. Vogel (NAC), 2. Ponta (ATE), 3. Stein II és Steiner (NAC) 20 ind.

Vasárnap este kilenc órákor zsúfolásig megtelt a Tiszti Kaszinó nagyterme, ahol a temesvári sportkerület az ökölvívó mérkőzését rendezte. A versenyen öt pár mérkőzött és a közönség izgalmanak nem egyszer hangos szóval is kifejezést adott. Az eredmények a következők. Nussbaum (Kinnizsi)—Packi (TAC), öt menet után eldöntetlen. Martini (TAC)—König (Nagyvárad). König a második menetben feladta a küzdelmet. Tóth U. D. R.—Petsovsky (TAC). Kemény küzdelem után Tóth pontozással győzött. Hegian (Vulturul)—Geröfy (Kinnizsi). A mérkőzés öt menet után el-

döntetlenül végződött. Dörfler (Anul)—Gyémánt (Kolozsvar). Dörfler nagy fölényét jellemzi a mérkőzés legjobb találkozója. Az ökölvívásban Gyémánt hüvelykujja felmodott és feladta a versenyt. A verseny rendezése körül Nicolaes Vazul szerzett érdemeket.

Budapesten a bajnoki mérkőzések folytatották. Hungária—Nemzeti (2:0), Ferencváros—Vasas 9:0 (4:0), III. 33—Kispest 4:2 (1:1), III. 1. Bástya 2:0 (1:0), Ujpest—Szarvas (5:3). A gólokat Wotzer (4), Auer (3), tehát az egykori temesvári játékosaink rúgták. Boesky—Szarvas 2:1 (1:1).

Egerből érkezett jelentés szerint Keresztes Lajos, magyar olimpiai bokszbajnok, Egerben pontozással győzte Szabó Sándor európai bokszbajnokot.

Párisból jelentik, hogy Elqui francia olimpiai marathoni bajnok állandó balsors üldözi. Amerikában pénzért futni és minduntalan vesztésben szenved. Tegnap egy negyvenkilométeres futóversenyen ismét veszteséget szenvedett. Legyőzője amerikai futó.

Rádió

Kedd (november 27) Budapest
óra 20: Gramofonhangverseny. 4 óra: Asszonyok tanácsadója. 5 óra 45: Szonfonikus zenekari hangverseny. 7 óra 30: Figaro házassága című opera vetítése. 11 óra: Cigányzene. Bécs 4 óra: Zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Kocián Jaroszláv dúhangversenye. Breslau. 4 óra: Szórakoztató zene. 9 óra: Két zongorás hangverseny. Brünn. 4 óra 30: Zenekari hangverseny gyermekek részére. 7 óra: Fuvószenekari hangverseny. Kattowitz. 4 óra: Gamofonzene. 6 óra: Kamarazene. 7 óra 20: Sigmund August című opera előadása. Leipzig. 4 óra 30 Kamarazene. 8 óra 15: Zenekari hangverseny. 9 óra 15: Három évszázad zongorahangversenye. Prága. 4 óra 30: Filharmonikus hangverseny gyermekek részére. 7 óra: Szórakoztató hangverseny. 10 óra: Zenekari hangverseny. Stuttgart. 4 óra 15: Délutáni hangverseny.

Szerda (november 28) Budapest
12 óra 20: Cigányzene. 4 óra: Pálfi bácsi meseórája. 5 óra 40: Közös zongorás magyar nótadélután. 8 óra: Vidor est. 10 óra 30: Cigányzene. Bécs 4 óra: Zene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 45: Kaiser Der Bürger Calais című drámájának előadása. Breslau. 4 óra 30: Operettzene. 9 óra: Zenekari hangverseny. Brünn. 12 óra 30: Déli hangverseny. 7 óra: Német hangverseny. 9 óra: Esti hangverseny. Frankfurt. 4 óra 35: Délutáni hangverseny. 8 óra 15: Zenekari hangverseny. Kattowitz. 4 óra: Gramofonzene. 6 óra: Népies hangverseny. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Táncczene. Königsberg. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 40: Mozart Titus című operájának előadása. Leipzig. 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 8 óra: Kamarazene. München. 1 óra 6: Citerahangverseny. 4 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra: Esti hangverseny. 11 óra 30: Táncczene. Prága. 4 óra 30: Déli hangverseny. 7 óra: Táncczene. 9 óra: Bokor (holland) hangversenye. Stuttgart. 4 óra: Táncczene. 8 óra: Zenekari hangverseny. Varsó. 6 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Kamarazene. 9 óra 30: Kávéházi zene.

Választás előtt

3604

tekintse meg
DRACHSLER
ékszerraktárát
Mercy-utca 8

Róhirdetések

szó ára három lei, vastag
lel öt lei. Legkisebb apróhír-
tés harminc lei, álláskeresők-
kiz szóig husz lei.

Levelezés

Vendémondó! Megmondom bárki-
n jelenét, jövőjét, multját. Pénte-
k álomban jövendölök. Fontos
életem melyik évben, hónapban,
hon született. 3 hajszálat is kérek.
Sveskedjék 20, gazdagabbak 25—
3 leit bélyegben a borítékba betenni.
Atalfi István, Baia Mare, postafiók 33.

Alkalmazás

Étali lányok felvételnék a Helicoc-
adában.

Életül beszélő gyermekeleányt ke-
resek. Csakis gyermekszertők, intel-
tensek és éves bizonyítványokkal
jelölkezők jelentkezzenek s kik már
jelen minőségben állásban voltak.
Semélyes jelentkezés Berger, Haty-
utca 28. Timisoara.

Érőnő, megbízható, főzéshez értő,
fvétetik. Bánáti ház, IV.em. 33.
(3606)

Érőni tudó minden es leányt keresek
december elsejére. Deutsch Józsa
úda, Str. V. Alexandrii 3. (3605)

Adás-vétel

És tölgyfaebédlő olcsón Sie-
ld butorgyárban, Timisoara II.
virida-u. 21. Telefon 6 99. (2423)

És egy szép női télikabát jutányo-
sn. Gyár., Galamb-u. 23. (3600)

És berendezés jutányosan eladó.
ím a kiadóban. (3601)

És fekete női posztó-télikabát jól
érttirozva, prémgallérral eladó. Cim
kiadóban. (3602)

És egy 9/12-es fényképezőgép fel-
sereléssel. Cim a kiadóban. (3596)

És szalon-asztalt, antik támlás ír-
szátszékét, jousasztalkákat megvé-
rtre keresek. Cimeket a kiadóba
Érek „Antik” jeligére. (3783)

És arban levő kereszthúros rövid
ngora jutányosan eladó. Hitelbank-
alota I., ajtó 3. (4681)

Lakás

És önbejáratu szép utcai butorozott
oba kiadó. Gyár., Galamb-
ca 23. (3599)

És szoba, világos, üres a Gyár.,
osban kiadó. Cim a kiadóban. (3594)

És obás, konyhás új ház olcsón el-
dő vagy bérsadó. Cim: Gyár.,
iskereszt-u. 1. Kosár Béla. (3607)

MOZI

Belvárosi Mozi: Kedd, November 27.

Gyár., Mozi: Szerda, Csüt., Péntek
November 28, 29, 30.

Mehafai Mozi: Szombat, Vasárnap
December 1 és 2.

Az elsodort ember

A szezon legmeghatóbb drámája.
A film a New-York „Rialto”-m ziban,
melynek 5000 ülőhelye van, félávig fu-
tott 1,000,000 néző e őt.

A főszerepekben:
EMIL JANNINGS

Prod.: Paramount.
Monopol: Imperator-Film, Cluj.
Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 óraker.
Vasárnap d. e. 11 óraker és d. u. 3,
5, 7 és 9 óraker.

Jön!
Királyok királya
Jön!

Gyilkosság a kastélyban

53 Irta: Gábor Emil

Földi doktor és Palmer jegyző a
detektív szavaira izgatottan felfigyeltek
— Csak nem gondolja, — mondta a
jegyző — hogy a szerencsétlen terem-
tős tud a gróf gyilkosságáról és előre-
le volt avatva tervébe?

— Nem, azt nem tette. Csak a szö-
kést beszélte meg vele. Megállapodott
vele, hogy elhagyja a feleségét és hogy
asztán együtt mennek külföldre.

— De hogyan magyarázza meg ne-
kem azt a levelet, amelyet Kemény
Laura a szülőinek küldött? Hiszen ab-
ban világosan megírja, hogy öngyil-
kosságot akar elkövetni.

— A levelet feltétlenül Szednitzky
gróf diktálta neki. Meg vagyok róla
győződve, hogy a leány nehéz szívvel
írta a levelet, mert irtózott attól, hogy
a szülőinek akkora fájdalmat okozzon,
mint amilyent az öngyilkosságról szóló
hir kelthet, azonban abban az állapot-
ban, amelybe került, tényleg nem volt
más választása, mint hogy szót fogad-
jon a grófnak és a levelet megírja.
Laura teljesen a gróf befolyása alatt
állott és vakon engedelmességet aka-
ratának.

— Igen, — szólott esendesen és fájdal-
masan Palmer jegyző, — a nyomorult
gazember a csábítás minden eszközét
alkalmazta és ehhez érteit, hogy a sze-
gény Laurát elcsábítsa. Ó, hogy nem
tudjuk, hogy az alávaló hol rejtezik
most!

— Csillapodjék le, jegyző ur! Be-
csület-szavamat adom önnek, hogy még
fogjuk őt találni.

Már régen reggel volt és a három
férfi még mindig el volt merülve Fe-
szelgetésébe.

A gazdaasszony jelentette, hogy
már készen van a reggeli és hogy a
kertenben a lugasban terített.

A jegyző felkérte vendégeit, hogy
parancsoljanak kijönni a reggelihez.

Mielőtt azonban kimentek volna,
Földi doktor megállott és megszólalt:

— Kétségtelen, hogy Sárosit olyan

méreggel ölték meg, amely az én la-
boratóriumomban készült. A mérgezési

szimptomák teljesen arra vallanak. Én

tényleg kísérleteztem olyan mérgek-
kel, amelyeknek nyomait a szervezet-
ben nem lehet megtalálni. Ezt azért

tettem, mert a bűnügyi krónikákban

gyakran van szó mérgezéséről, ame-
lyet sem vegyvizsgálattal, sem pedig

boncolással nem lehet kideríteni. En-
gem a kísérleteimben az vezetett, hogy

ilyen mérgeket produkáljak, de egy-
ben igyekeztem olyan eljárást is talá-
lni, amelynek segítségével mégis ki le-
gyen a mérge mutatható. A keresett

mérget már régebben találtam föl,
azonban azt az eljárást, amelynek alap-
ján a mérget mindennek dacára ki le-
het mutatni, csak mostanában fedez-
tem föl. Éppen most dolgozom azon az

értekezésen, amelyben felfedezéséről

az egyik tudományos folyóiratban be-

akarok számolni. Vajjon sikerül-e ki-
deríteni, hogy a mérge hogyan jutott

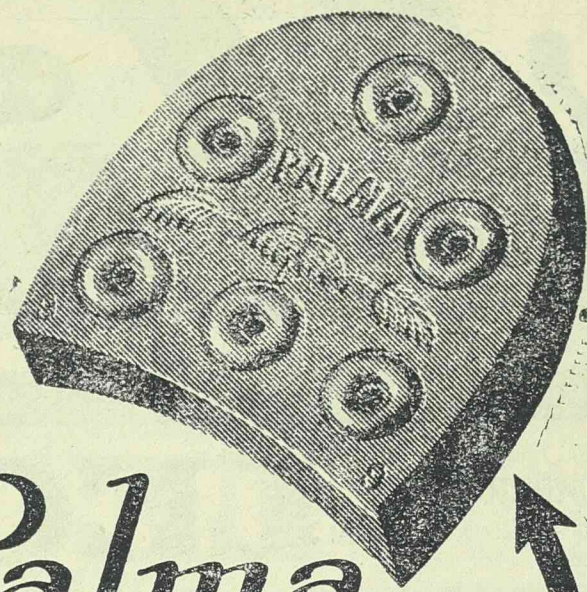
Sárosiné birtokába? Mert hiszen arról

felesleges is említést tennem, hogy tö-
lem nem kapta.

A három férfi azután kiment a kert-
be és ott a lugas felé tartottak, amely-
nek árnyas belsejéből feléjük csillo-
gott a fehér abrosz. A lugas levelein

keresztül csillogtak a napsugarak és

pajzán játékot űztek a fehér abroszon.

Palma
haladás

Határozzon önként minden cipőjavításnál!
Egészség és takarékoság szempontjából,
1919 Okosság és modern gondolkodás alapján!

amelyen ott csillogtak a csészek, az
ezüst evőeszközök, a kávé edények és
a sonkával és vajjal megrakott tá-
nyérok.

A kert egy helyén a virágágyak
össze voltak taposva.

— No lám, — mondta a detektív —
itt vannak az éjszakai birkózásnak a
nyomai. Majdnem elfeledkeztem róla,
hogy az éjjel itt birkóztam Rubulescu-
val.

Földi doktor a homlokára ütött.

— Az ám! Rubulescu! Csakis ő ad-
hatta Sárosinak a mérget! Régebben

nálam dolgozott mint laboráns és igen

ügyesnek bizonyult. Parasztember lé-
tére igen nagy ügyességre tett szert a

vegyészetben. Az elmélethez ugyan

nem értett természetesen semmit, azon-
ban gyakorlati ügyessége az volt. És

mert találmányomról sokat beszéltem

neki, hát tudta jól annak a mérge nek

a hatását. Már akkor is, amikor még

nálam volt, foglalkozott gyógynövé-
nyek gyűjtésével és árusításával. Kap-
zsi, pénzéhes ember volt teljes életé-

ben. Tudtam akkor is, hogy a parasz-
teknak kuruzsló szereket készít, meg

is tiltottam azt neki. És Sárosiné, aki

jól ismerte Rubulescut, bizonyára sok

pénzzel rávette, hogy szerezzen neki

őlem valami erős mérget. Rubulescu

pedig a pénzéért kapható volt erre is. A

mérge csak így juthatott Sárosinéhoz,

akinek Rubulescu azt is megmagya-
rázta valószínűleg, hogy a mérget a

szervezetben nem lehet kimutatni. Most

már örülök annak is, hogy Sebes-
tyén ur megfogta Rubulescut, legalább

a bíróság elé lesz állítható.

— Én is gyanítottam, — jegyezte

meg a jegyző, — hogy Sárosinénak a

mérget Rubulescu szerezte és tegnap

este felé Keményéknél azért faggat-

tam különböző kérdésekkel, amik neki
nem voltak valami kellemesek. Lehet,
hogy Rubulescu megijedt tőlem és az
vihette rá a meggondolatlan embert,
hogy éjszaka késsel a házamba lopsz-
zon. Talán az volt a szándéka, hogy
engem megöljön és így lehetetlenné
tegye, hogy árulója lehessen neki.

— Hála Istennek, — sóhajtott föl
könnyebbülten az orvos — hogy det-
ektív barátunk ártatlanná tette Ru-
bulescut, mielőtt sötét tervét még vég-
re hajthatta volna.

Már éppen neki akartak látni a
reggelinek, amikor Palmer jegyző
megszólalt:

— Hát ha már eszünk, ne feledke-
zünk meg a fogolyról sem. Akármit
is követett el, majd viszek neki egy
darab kenyeret és szalonnát.

— A jegyző urat nem engedem
menni, — szólalt a detektív — az az
ember mindenre el van szánva. Én
nem félek tőle, ő ellenben az éjszaka
már megtanulta, hogy félhet tőlem,
mert erősebb vagyok.

Azzal levágott a detektív egy da-
rab kenyeret, szalonnát tett rá és az-
zal megindult a házba. Nem lehetett
ott két percig sem, amikor izgatott
hangon kikiáltott az ablakon kereszt-
ül:

— Jegyző ur! Orvos ur! Jöjjenek
be azonnal!

Azok rohantak és a zárt kamra
előtt ott találták Sebestyén detek-
tívet. A kamra belsejébe mutatott. A
kamraajtó kilincsén zsebkendőjére
fölkakazva ott függött holtan Rubu-
lescu. Teste már hideg volt, bizonyí-
tékául annak, hogy az öngyilkosságot
már órák előtt követte el.

(Folyt. köv.)

Déli Hírlap

1928 NOVEMBER 28

LEGÚJABB

IV. ÉVF. 277 SZÁM

Liberalis kezek titkos munkája nagyarányu tüntetést provokált a fővárosban

Bukarest, november 27.

Titkos kezek munkája vasárnap délelőtt a fővárosban nagyarányu tüntetést provokált. Az Emberi jogok Ligája élénken látogatott gyűlést tartott a Dacia szálloda nagytermében és ebből az alkalomból robbant ki a tüntetés, amelyről bizonyos körök a legfantasztikusabb híreket költötték. Súlyosabb természetű incidensekkel is fenyegetett a tüntetés, amelyről bukaresti tudósítónk a következő részletes leírást adja:

Vasárnap délelőtt tizenegy órakor a Strada Carolon levő Dacia szálló nagytermében az Emberi Jogok Ligája politikai gyűlést rendezett.

A gyűlésen több ezer ember vett részt, közöttük igen sok munkás és azon megjelent Costa Foru, az ismert író is, aki a politikai helyzetről kívánt beszámolót mondani.

A gyűlésen oly sokan jelentek meg, hogy a hallgatóság egy része az utcára szorult. Costa Foru megkezdte beszédét és a Maniu kormányt örömmel üdvözölte, mint a demokrácia kormányát. Elismerésének adott kifejezést afelett, hogy Maniu Gyula első ténykedése a polgári jogok helyreállítása volt. Costa Foru ezután beszédében reáért az amnesztiára is és hangzott, hogy a kormány minél szélesebb alapokra fektesse az amnesztia tényét. Ekkor több forradalmi tendenciájú közbekiáltás hangzott el a teremben. Costa Foru nyugalomra intette a tömeget és utalt arra, hogy a demokrácia kormányának csak akkor áll módjában hivatását teljesíteni, ha az országban teljes a nyugalom. Reámutatott arra, hogy Romániában csak

a demokrácia ellenségei kívánhatnak forradalmat.

A gyűlés ezután véget ért és ekkor történt az első incidens. Costa Foru éppen távozni készült a tereméből, amikor szembetalálta magát az ilfovi törvényszék főügyészével.

Costa Foru barátságos hangon így szólt a főügyészhez:

— Mit keres ön itt, ahol az öntudatos tömeg maga biztosítja a rendet és nyugalmat?

A főügyész, aki éppen azzal volt elfoglalva, hogy tüntetés esetére utasításokat adjon a vezetők letartóztatására, erre állítólag sértő kitételeket tett a megjelent vezetők, sőt Costa Foru személye ellen is. Ebben a pillanatban mintegy tervszerűen vörös kokárdás idegen alakok nyomultak a tömegbe és hevesen izgatni kezdtek.

Néhány ember az izgatott hangulathoz a főügyészre vetette magát és már csak hajszálon mullott, hogy a főügyészt nem bántalmazták.

Ekkor közbelépett a osendörtség és a rendörtség, amely hatalmas készültséggel vonult fel. A tömeget szétszlatták, negyvenkét embert pedig letartóztattak. A rendörségen egész nap és

egész éjjel folytak a kihallgatások, amelyeknek során hat ember kivételével a többi szabadon bocsátották.

Nem lesz érdektelen megjegyezni, hogy a letartóztatásban levő hat egyén között szerepel Alexandrescu Themistocle, Bukarest város liberalis polgármesterének szolgálója is. A hat letartóztatott embert tegnap Vacarestibe szállították. Stan Emanuel, az országos sziguranca vezérigazgatója, a kormánynak részletes jelentést tett az eseményekről.

Az incidens után kormánynyilatkozatot is jelent meg, amely hangsúlyozza, hogy úgy a kommunista, mint az antiszemita szélsőséges kilengéseket a legnagyobb eréllyel fogják letörni.

Az előállított negyvenkét ember közül, mint említettük, hatra sikerült reabizonyítani az erőszakoskodás, valamint a tüntetés vádját és ezek ellen a Marzescu-féle törvény értelmében a polgári bíróság fog ítékezni. Általában híre jár, hogy a tüntető tömegben résztvevő több elbocsátott sziguranca detektív és a kormány köreiben úgy vélik, hogy az egész tüntetés és a provokáló fellépés a liberálisok munkája, akik ezzel is diszkreditálni akarták a kormányt és a munkásságot is.

Hajók pusztulás a tenger viharában

Amsterdam, november 27.

A tengereken borzalmas orkán, amely miatt sok hajó pusztul el a tengerben. Kisebb hajók nem is mehetnek kikötőket elhagyni. Az Eugenie görög gőzös huszonöt főnyi legénységével együtt elsüllyedt. Scheveningen tájékaról a Heinrich Pote nevű holland hajó rádiójelentést tett, hogy a nagy viharban a hajó játékszere. A hajó segítségért kérésre Ugyancsak S. O. S. jeleket adott le. Az Admiral Ponti francia gőzös, amely léket kapott és azért súlyosban van. A Maryland amerikai cirkáló; amellyel Hoover, az új német, Délamerikába utazik, szintén harba került. Az erős cirkáló azonban pompásan dacol az orkánnal. A Sare francia gőzös Algir közelében elsüllyedt. A személyzet közül tizenkét ember életüket veszítették. A Pomme nevű német iskolahajó Guersney nyugatra van és szikratáviróval jelezte, hogy súlyosban van.

Az Admiral Ponti francia hajó újabb rádióüzenetet küldött, mely szerint a hajó kormánytalanul hanyózik a tengeren. A hajó fenekén 4 méter magas víz van és súlyosbodás miatt órában várható. A hajón több utas és ötven főnyi legénység van. Aquitania és a Macoris gőzösök is nek az Admiral Ponti segítségére, aligha fognak idejében odaérkezni. Sylba Bella francia gőzös Bordeaux közelében súlyosban van. A nagy vihar a francia tengerparton az összes táviróvonalakat elpusztította.

MENESZTETTEK A MAGYAR SÁG ELLENSÉGÉT. Kolozsvárról jelentik: Xeni Valér kolozsvári ügyi inspektort, aki ellen a kisebbségi körökben régebben panasz hangzott el, állásából menesztették helyére Gherman Traján, a lázsfalvai liceum igazgatóját nevezték ki. Xeni közismert terrorizmus fellépésével igen sok ellenséget szerezett magának kisebbségi körökben.

SIKKASZTÓ VÁROSI TANÁCS. Tokióból jelentik: A japán igazságügyminiszter rendeletére Tokió városi tanácsát letartóztatták. A városi tanácsot azzal vádolják, hogy tizenhét millió yent elsikkasztott.

GRANITEMLEKET KAP A FORRADALOM ATYJA. Londonból jelentik: Nankingban, a Bibor-hegy mostanában fejezik be Sunjatsen emléket. Sunjatsen volt a kínai forradalom atyja, aki a kínai köztársaság első elnöke volt. A monumentális műzoleumhoz a hegy tővéől egészen gránitlépcső vezet.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3:12 Párisban 15:40

Temesvári magánárfolyamok 1928 november 27-én reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)
Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet középkurzusban.

Angol font: 807 $\frac{1}{2}$ —808:00—807:50—, dollár: 166:00—166:10—165:30
dinár: 2:93:00 külföldi, 2:90:00 belső, hollandi forint 66:90
67:00—67:00, francia frank: 6:51—6:53—6:55, olasz lira: 8:71—8:73—8:75
cseh kor.: 4:93 $\frac{1}{2}$, 4:94—4:94, német márka: 39:69—39:70—39:70, osztrák
schilling 23:38—23:41—23:50, magyar pengő: 29:04—29:06—29:20, svájci
frank: 32:04—32:06—32:10.

Terményárak:

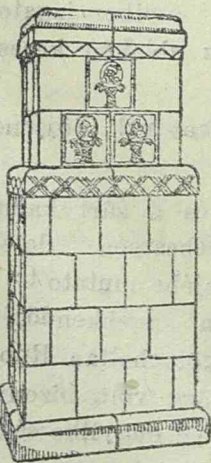
Buza 685, tengeri 625, ótengeri 850, zab 615, korpa 500, napraforgómag 700, árpa 625, lucernamag 4:00, lei száz kilógrammonként.

A Niemetz-csődtömeg

teljes kiárusítása

Nemes gyümölcsfák, kizárólag finom fajok, olcsóbban, mint bárhol. Sorfák: akác, gömbakác, juhar, nyárfa stb. Diszfák: magnoliák, tülevelűek, thuják stb. Disznóvények: Paeonia, Jucca stb. Diszcserjék. Kapubejárát: III., Korona-u. 25 (3-as villamos végállomása). (3597)

Cserépkályhák

saját gyártmányaim, szállítását, valamint falak burkolását, fűdőszobák csempezését és takaréktűzhelyek rakását vállalom. Pontos munka.

TURI GYÖGRY

cserépkályhakészítő
Temesvár Gyár., Rékasi-ut 26.